Explaining and tackling the informal economy: a dual informal labour market approach /
Colin Charles Williams, Slavko Bezeredi // Empl. Relat. - 2018, nr 5, s. 889-902, tab. bibliogr.

Wyjaśnienie i rozwiązanie problemu z gospodarką nieformalną: z perspektywy dwoistego nieformalnego rynku pracy.

Od dawna toczy się debata na temat tego, w jaki sposób pracownicy są przyciągani do gospodarki nieformalnej, czy dzieje się to poprzez wymuszone „wykluczenie" czy dobrowolne „odejście" z gospodarki formalnej. Niniejszy artykuł wykracza poza tę dyskusję, proponuje i ocenia istnienie dwoistego nieformalnego rynku pracy, składającego się z pracowników nieformalnych „wyższej warstwy," którzy chcieli opuścić gospodarkę formalną oraz z osób „niższej warstwy", które zostały z niej wykluczone. Artykuł bada także konsekwencje polityczne istnienia tego rodzaju rynku. W badaniu wykorzystano dane pochodzące z ankiety przeprowadzonej w 2015 roku w Europie Południowo-Wschodniej a dotyczącej gospodarki nieformalnej, w tym z 6019 wywiadów twarzą w twarz przeprowadzonych w Bułgarii, Chorwacji i Macedonii Północnej. Wyniki badania pozwoliły określić dwoisty nieformalny rynek pracy, w którym na każdego nieformalnego pracownika wykluczonego z formalnego rynku przypada trzech pracowników, którzy odeszli dobrowolnie. Analiza ujawniła, że w porównaniu do „niższej warstwy," składającej się z pracowników zmuszonych do odejścia, „warstwa wyższa," która zrobiła to dobrowolnie, w znacznie większej części może się składać z osób wcześniej zatrudnionych, emerytowanych czy takich, które nie mają problemów finansowych. Na uczestnictwo w rynku nieformalnym nie ma wpływu postrzegana surowość kar lub możliwe ryzyko wykrycia, ale w stosunku do osób należących do „niższej warstwy" istnieje znacząca współzależność pomiędzy pracownikami, którzy dobrowolnie opuścili gospodarkę formalną a ich brakiem poziomego i pionowego zaufania do instytucji formalnych. Wyniki niniejszego badania są wezwaniem do wykroczenia poza konwencjonalne działania odstraszające - zwiększające kary i ryzyko wykrycia. Zamiast tego dobrym rozwiązaniem na powstrzymanie osób dobrowolnie odchodzących z gospodarki formalnej jest skupienie się na ich braku poziomego i pionowego zaufania. W przypadku osób wykluczonych należałoby skupić się na makroekonomii i warunkach społecznych, które prowadzą do uczestnictwa w nieformalnym rynku pracy.